

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 03 marca 2016 r. (data prezentaty, k. 1) powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o zasądzenie od pozwanej M. D. (1) kwoty 1.534 zł wraz z ustawowymi odsetkami: od kwoty 159 zł od dnia 06 marca 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 159 zł od dnia 06 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 159 zł od dnia 06 maja 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 159 zł od dnia 06 czerwca 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 718 zł od dnia 25 czerwca 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 100 zł od dnia 11 maja 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 80 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarł z pozwaną umowę ramową o świadczenie usług edukacyjnych. Pozwana zapisując się do placówki skorzystała z oferty promocyjnej „Wpisowe i czesne 0 zł” na zasadach określonych w umowie, która polegała na udzieleniu upustu poprzez przyjęcie jej w poczet słuchaczy bez pobierania opłaty wpisowego oraz dwóch pierwszych rat czesnego. Łączna wysokość udzielonej ulgi wynosiła 718 zł. Wskazano, że w przypadku jednostronnego rozwiązania, bądź wypowiedzenia umowy zawartej na warunkach promocyjnych przez pozwaną lub nieuzyskania promocji na semestr wyższy pozwana była zobowiązana do zwrotu przyznanej ulgi. Uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 24 czerwca 2015 r. pozwana została niepromowana na semestr programowo wyższy z uwagi na niezaliczenie przedmiotów cząstkowych, co skutkowało skreśleniem jej z listy słuchaczy. Wobec powyższego po stronie pozwanej powstał obowiązek zwrotu przyznanej ulgi. Do dnia wytoczenia powództwa pozwana nie uregulowała należnych rat 4-7 czesnego (po 159 zł), równowartości ulgi należnej do zwrotu (718 zł), opłaty za sesję egzaminacyjną po semestrze nauczania (100 zł), opłaty manipulacyjnej za wystawienie wezwania (20 zł) co do każdego dokumentu. Odsetki, zdaniem powoda, należą się od kwoty ulgi promocyjnej od dnia następującego po dniu podjęcia przez Radę Pedagogiczną uchwały, od poszczególnych rat czesnego od dnia następującego po terminach płatności rat wskazanych w umowie, natomiast od opłaty za sesję egzaminacyjną od dnia następującego po dniu płatności określonym w ust. 1 pkt 2 lit. a rozdziału „Opłaty” umowy (pозew, k. 1-4).

Dnia 29 marca 2016 r. Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie wydał nakaz zapłaty zgodny z żądaniem pozwu. (nakaz zapłaty, k. 21)

W dniu 07 maja 2016 r. (data nadania, k. 32) pozwana M. D. (1) wniosła sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości. Wniosła także o rozłożenie spłaty zobowiązania na raty po 100 zł miesięcznie z uwagi na swoją trudną sytuację materialną.

W uzasadnieniu pozwana przyznała fakt zawarcia umowy z powodem i udzielenia jej przez (...) Centrum (...) z siedzibą w W. ulgi promocyjnej na naukę. Poniosła, iż nie była w stanie uczestniczyć w zajęciach i nie była klasyfikowana. Wniosła również o uznanie należnych odsetek od wyznaczonych opłat od dnia wniesienia pozwu. (sprzeciw, k. 28-31)

W odpowiedzi na sprzeciw pozwanego powód pismem z dnia 22 czerwca 2016 r. (data nadania, k. 44) wskazał m.in., że pozwana w sprzeciwie nie zakwestionowała zasadności roszczenia powoda ani nie udowodniła swej sytuacji materialnej i przed wszczęciem postępowania nie podjęła próby uregulowania należności nawet po 100 zł. (pismo powoda, k. 42-43)

Podczas rozprawy w dniu 30 czerwca 2016 r. pozwana wyjaśniła, że nie kwestionuje faktu zawarcia umowy. Początkowo uczestniczyła w zajęciach, ale z czasem zrezygnowała, choć nie wypowiedziała umowy. Nie uczestniczyła w sesji egzaminacyjnej i nie została klasyfikowana z uwagi na nieobecności. Oświadczyła, że jest w stanie uregulować należność względem powoda, lecz w ratach po 100 zł, z uwagi na zarobki w wysokości 1400 zł netto. (protokół rozprawy z dnia 30 czerwca 2016 r., k. 45-45v)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

M. D. (1) złożyła w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. podanie o przyjęcie na kierunek instruktor fitness na semestr 1. Dnia 14 stycznia 2015 r. M. D. (1) zawarła z (...) Sp. z o.o. umowę o świadczenie usług edukacyjnych nr (...) /W. na kierunku instruktor fitness. Nauka miała trwać 12 miesięcy w trybie zaocznym i kończyć się wydaniem dokumentu potwierdzającego ukończenie szkoły po zaliczeniu wszystkich przedmiotów obowiązujących w poszczególnych semestrach. Na mocy zawartej pomiędzy stronami umowy, powód zobowiązał się do organizacji i umożliwienia pozwanej uczestniczenia w zajęciach oraz przystąpienia do egzaminów i zaliczeń, zaś pozwana jako słuchacz była zobowiązana do dołożenia wszelkich starań do systematycznego i aktywnego zdobywania wiedzy, systematycznego i aktywnego uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych oraz organizacyjnych zgodnie z ustalonym harmonogramem zajęć, a także do składania egzaminów, zaliczeń i przestrzegania obowiązującego Statutu. M. D. (1) zobowiązana została do terminowego uiszczenia czesnego według harmonogramu wskazanego w rozdziale „Opłaty” ust. 1 pkt 1, tj. w I semestrze raty nr 3 (wpisowe i rata 1-2 wynosiły 0 zł i objęte były promocją „Wpisowe i czesne 0%”) (159 zł) w dniu zapisu, raty nr 4 (159 zł) do 05 marca 2015 r., raty nr 5 (159 zł) do 05 kwietnia 2015 r., raty nr 6 (159 zł) do 05 maja 2015 r., raty nr 7 (159 zł) do 05 czerwca 2015 r. co stanowiło łącznie kwotę 1.513,00 zł. Oprócz ww. opłat M. D. (1) zobowiązana została do wnoszenia opłat dodatkowych, tj. w szczególności: opłaty za sesję egzaminacyjną (100 zł) płatną do 10 grudnia za semestr zimowy i do 10 maja za semestr letni. Wysokość czesnego miała być stała i niezależna od liczby godzin zajęć w danym miesiącu. W ust. 7 wskazano, że za wystawienie wezwania do zapłaty w razie nieterminowej wpłaty przekraczającej 30 dni M. D. (1) będzie zobowiązana zapłacić opłatę manipulacyjną w wysokości 20 zł. W ust. 6 zastrzeżono odsetki ustawowe od nieterminowych wpłat.

W ramach promocji „Wpisowe i czesne 0 zł” M. D. (2) nie płaciła wpisowego i dwóch pierwszych rat czesnego i otrzymała łączną ulgę w wysokości 718 zł.

W rozdziale „Promocja Wpisowe i czesne 0 zł” ust. 5 umowy wymieniono przypadki, w których słuchaczka została zobowiązana do zwrotu ulgi, a mianowicie: 1) nieuzyskanie promocji na kolejny semestr nauki bądź brak ukończenia szkoły w przypadku najwyższych semestrów; 2) jednostronne rozwiązanie umowy przez słuchacza, 3) skreślenia z listy słuchaczy za wykroczenie dyscyplinarne. Każda ze stron umowy mogła wypowiedzieć umowę z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, dokonanego w formie pisemnej (ust. 1). (...) Sp. z o.o. zastrzegła sobie prawo rozwiązania umowy z 1-miesięcznym terminem wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego, jeżeli słuchaczka naruszy ustalony harmonogram płatności i będzie pozostawała w zwłoce o 30 dni, po uprzednim wezwaniu jej do zapłaty w dodatkowym terminie ze stosownym pouczeniem (ust. 2). (...) Sp. z o.o. zastrzegła sobie też prawo odstąpienia od wypowiedzenia umowy mimo zalegania przez słuchaczkę z płatnościami, gdy naruszenie harmonogramu było spowodowane trudną sytuacją materialną/finansową słuchaczki, pod warunkiem udokumentowania tych okoliczności przez słuchaczkę (ust. 3).

Dowód: okoliczność bezsporna; podanie, k. 10; umowa – k. 11-12.

W ramach zawartej umowy M. D. (1) skorzystała z oferty promocyjnej „Wpisowe i czesne 0 zł”.

Dowód: okoliczność bezsporna.

W roku szkolnym 2014/2015 w semestrze pierwszym M. D. (1) nie była klasyfikowana z żadnego przedmiotu. Uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 24 czerwca 2015 r. nie została promowana na semestr drugi.

Dowód: okoliczność bezsporna; arkusz ocen – k. 13-14.

(...) Sp. z o.o. wezwał M. D. (1) wezwaniem do zapłaty następujących kwot: z dnia 04 marca 2015 r. kwoty 22,04 zł, z dnia 30 kwietnia 2015 r. kwoty 322,87 zł, z dnia 04 maja 2015 r. kwoty 323,32 zł i z dnia 08 grudnia 2015 r. kwoty 1.525,16 zł w terminie 7 dni od otrzymania wezwań.

Dowód: wezwania do zapłaty – 15-18.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci dokumentów i kserokopii dokumentów, których żadna ze stron nie kwestionowała, Sąd zaś nie znalazł żadnych podstaw do zakwestionowania wiarygodności i mocy dowodowej tych dokumentów z urzędu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Bezspornym w niniejszej sprawie był fakt, że w dniu 14 stycznia 2015 r. strony zawarły pisemną umowę o świadczenie usług edukacyjnych, pozwana skorzystała z promocji „Wpisowe i czesne 0 zł” uzyskując ulgę w wysokości 718 zł oraz, że uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 24 czerwca 2015 r. nie została promowana na semestr drugi. Pozwana nie kwestionowała w niniejszej sprawie faktu nieuczestniczenia przez nią w zajęciach oraz braku wypowiedzenia umowy w trybie przewidzianym w zawartej z powodem umowie.

Z treści podpisanej przez Strony umowy wynika, że mamy do czynienia z umową w rozumieniu art. 750 k.c., do której odpowiednie zastosowanie mają przepisy o umowie zlecenia – art. 734 i następne k.c. Zasadą w tego typu umowach jest ich odpłatność (art. 735 § 1 k.c.), jeżeli co innego nie wynika z umowy ani z okoliczności. Strony zawarły umowę w ramach zasady swobody umów (art. 353¹ k.c.).

Jak ustalono w stanie faktycznym, strony umowy z dnia 14 stycznia 2015 r. ukształtowały łączący je stosunek prawny w ramach swobody kontraktowej jako stosunek odpłatny. Pozwana zobowiązała się, w zamian za usługi świadczone przez powoda w postaci organizacji i umożliwienia pozwanej uczestniczenia w zajęciach oraz przystąpienia do egzaminów i zaliczeń, do ponoszenia opłat tytułem czesnego według harmonogramu określonego w umowie oraz opłat dodatkowych w wysokości wskazanej w umowie, tj. w I semestrze raty nr 3 (159 zł) w dniu zapisu, raty nr 4 (159 zł) do 05 marca 2015 r., raty nr 5 (159 zł) do 05 kwietnia 2015 r., raty nr 6 (159 zł) do 05 maja 2015 r., raty nr 7 (159 zł) do 05 czerwca 2015 r. co stanowiło łącznie kwotę 1.513,00 zł oraz m.in. opłaty za sesję egzaminacyjną (100 zł) płatną do 10 grudnia za semestr zimowy i do 10 maja za semestr letni. W ramach odpłatności za usługi powód udzielił pozwanej w ramach promocji „Wpisowe i czesne 0 zł” ulgi w wysokości 718 zł stanowiącej równowartość wpisowego oraz dwóch pierwszych rat czesnego. Pozwana wyraziła zgodę na wskazane warunki i zobowiązała się także do dołożenia wszelkich starań do systematycznego i aktywnego zdobywania wiedzy, systematycznego i aktywnego uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych oraz organizacyjnych zgodnie z ustalonym harmonogramem zajęć, a także do składania egzaminów, zaliczeń i przestrzegania obowiązującego Statutu. Co więcej, pozwana zgodziła się również na zwrot przyznanej przez powoda ulgi w razie zaistnienia przypadków określonych w rozdziale umowy „Promocja Wpisowe i czesne 0 zł”, w ust. 5, w tym w razie niezyskania promocji na kolejny semestr (pkt 1), co stanowi fakt bezsporny w przedmiotowej sprawie.

Wskazane postanowienia umowy stanowiły zatem podstawę zgłoszonego powództwa o zwrot ulgi udzielonej pozwanej, nieuiszczonych opłat tytułem czesnego, opłaty za sesję egzaminacyjną oraz zsumowanej opłaty za cztery wezwania do zapłaty.

Sąd uznał, że powództwo zasługuje na uwzględnienie w zakresie żądania kwoty 1.354 zł, tj. tytułem udzielonej ulgi w ramach promocji „Wpisowe i czesne 0 zł” oraz rat czesnego za cztery miesiące (4-7 rata).

Istotę stosunku zobowiązaniowego – a takim jest umowa łącząca strony niniejszego sporu – wskazuje przepis art. 353 k.c., który, przewiduje, że jest to stosunek prawny między podmiotem uprawnionym, wierzycielem a podmiotem zobowiązanym, dłużnikiem, natomiast treścią tego stosunku są uprawnienia wierzyciela i skorelowane z nimi obowiązki dłużnika. Uprawnienia wierzyciela sprowadzają się do możliwości żądania od dłużnika świadczenia, a obowiązki dłużnika polegają na spełnieniu tego świadczenia i tym samym zaspokojeniu interesu wierzyciela. W przypadku stosunku umownego - a zatem dwustronnego - jeden podmiot stosunku wobec innego podmiotu jest zarazem wierzycielem i dłużnikiem.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że strony łączył stosunek umowny, w którym każda ze stron była względem drugiej dłużnikiem i wierzycielem. Powód mógł zatem domagać się od pozwanej wypełniania przyjętych przez nią obowiązków, w tym do ponoszenia stosownych opłat za świadczone usługi edukacyjne, ale jednocześnie był zobowiązany względem pozwanej do wypełniania obowiązków, m.in. organizowania zajęć i egzaminów. Pozwana z kolei miała obowiązek m.in. uczestniczyć w zajęciach, składać egzaminy i ponosić ustalone zgodnie z umową opłaty, ale jednocześnie miała prawo domagać się od powoda m.in. organizowania zajęć i egzaminów. Pozwana wyraziła także zgodę na przystąpienie do promocji „Wpisowe i czesne 0 zł” na warunkach ustalonych z powodem, tj. uzyskała ulgę w wysokości 718 zł, która jednak podlegała zwrotowi w przypadku, m.in., braku promocji na kolejny semestr. W powyższych okolicznościach, w ocenie Sądu, nie ulega wątpliwości, że skoro pozwana zawarła stosunek umowny z powodem, to pomimo że następnie nie uczestniczyła w zajęciach organizowanych przez niego stosownie do przyjętego na siebie zobowiązania, co w sprzeczności i późniejszych ustnych wyjaśnieniach wprost przyznała, powinna była uiszczać opłaty za czesne. W umowie nie przewidziano bowiem żadnego odstępstwa od obowiązku ponoszenia tychże opłat. W tym zakresie zatem powód zasadnie dochodził od pozwanej zapłaty kwot po 159 zł za 4-7 rat czesnego.

Zasadne też było, w ocenie Sądu, żądanie zwrotu udzielonej ulgi, jako że pozwana nie uzyskała promocji na kolejny semestr - uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 24 czerwca 2015 r. nie została promowana na semestr drugi, a tym samym ziściła się przesłanka zwrotu przyznanej przez powoda ulgi określona w ust. 5 pkt 1 rozdziału „Opłaty” umowy. Podnieść należy, że umowa przewidywała prawo do jej wypowiedzenia, z którego jednak pozwana nie skorzystała. Wobec powyższego roszczenie powoda co do kwoty 1.354 zł należało uznać za zasadne.

W ocenie Sądu nie zasługiwało na uwzględnienie żądanie powoda co do zapłaty kwoty 180 zł, tj. tytułem opłaty za sesję egzaminacyjną kwoty 100 zł oraz tytułem wezwań do zapłaty skierowanych do pozwanej kwoty 80 zł.

W zakresie opłaty za sesję egzaminacyjną wskazać należy, że z treści przedmiotowej umowy wprost wynika, że powyższa opłata należąca jest powodowi. Nie ulega jednak wątpliwości, że wskazane postanowienie umowy przewiduje, że pozwany byłby zobowiązany uiszczyć opłatę za sesję egzaminacyjną tylko w przypadku uczestniczenia w tejże sesji, albowiem postanowienie ust. 1 pkt 2 lit. a rozdziału „Opłaty” umowy z dnia 14 stycznia 2015 r. wprost wskazuje, iż opłata ta należy się powodowi „za sesję egzaminacyjną”. Tymczasem z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika jasno, że pozwana nie uczestniczyła w żadnej sesji egzaminacyjnej w (...) Sp. z o.o., gdyż nie była klasyfikowana za pierwszy semestr nauki, a następnie uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 24 czerwca 2015 r. nie została promowana na semestr drugi. Podkreślenia wymaga także i to, że powód, który powoływał się na fakt umożliwienia pozwanej uczestniczenia w organizowanych przez siebie zajęciach dydaktycznych, składania egzaminów i zaliczeń nie udowodnił tych okoliczności. Powód w szczególności nie wykazał, że pozwana podeszła do sesji egzaminacyjnej. Podnieść należy, że w tym wypadku to na powodzie zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu z art. 6 k.c. spoczywał taki obowiązek. Powód temu obowiązkowi nie podołał, w szczególności nie złożył żadnych dokumentów potwierdzających obecność pozwanej na jakimkolwiek etapie sesji egzaminacyjnej. Wobec braku dowodów przeciwnych, należało uznać okoliczność związaną z nieprzystąpieniem pozwanej do sesji egzaminacyjnej, za fakt niezaprzeczalny. Mając zatem powyższe na uwadze Sąd oddalił powództwo w zakresie kwoty 100 zł tytułem opłaty za sesję egzaminacyjną.

W odniesieniu do żądania zasądzenia kwoty 80 zł, która stanowiła opłatę manipulacyjną od sformułowania i przesłania czterech wezwań do zapłaty skierowanych do pozwanej: z dnia 04 marca 2015 r. co do kwoty 22,04 zł, z dnia 30 kwietnia 2015 r. co do kwoty 322,87 zł, z dnia 04 maja 2015 r. co do kwoty 323,32 zł i z dnia 08 grudnia 2015 r. co do kwoty 1.525,16 zł, to w ocenie Sądu żądanie to również nie zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu zapis umowy przewidujący obowiązek zapłaty tego swoistego ryczałtu stanowi niedozwoloną klauzulę umowną zawartą w ust. 7 rozdziału „Opłaty” umowy. Klauzulą niedozwoloną jest postanowienie umowy (lub wzorca umownego) zawartej z konsumentem, które spełnia łącznie wszystkie przesłanki określone w przepisie art. 385¹ k.c., tj. 1) nie jest postanowieniem uzgodnionym indywidualnie; 2) nie jest postanowieniem w sposób jednoznaczny

określającym główne świadczenia stron; 3) kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

Nie ulega wątpliwości, że pozwana zawierała przedmiotową umowę jako konsument w rozumieniu art. 22¹ k.c., z powodów jako przedsiębiorcą (art. 43¹ k.c.). W związku z tym pozwana korzysta z ochrony przewidzianej w art. 385¹ i nast. k.c. Umowa została zawarta na wzorcu przedłożonym przez powoda i nie zostało w żaden sposób wykazane przez powoda, że postanowienie to zostało z pozwaną uzgodnione indywidualnie.

Przechodząc zaś do treści postanowienia ust. 7 rozdziału „Opłaty” umowy wskazać trzeba, że opłata manipulacyjna za wystawienie wezwania do zapłaty w razie nieterminowej wpłaty przekraczającej 30 dni w wysokości 20 zł, ma dotyczyć jedynie jednej strony, tj. konsumenta. Nie zostały wprowadzone zapisy o opłatach manipulacyjnych w sytuacji, gdy to konsument będzie musiał kierować pisma do powoda w sprawie np. zakresu programu kształcenia, czy pisma dotyczące rozwiązania umowy z przyczyn leżących po stronie powoda. Wprowadzenie takiej opłaty odrywa sprawę ewentualnej szkody od rzeczywiście poniesionych kosztów. Nie został podany w umowie sposób ustalenia wysokości tej opłaty, a nie jest to opłata urzędowa czy też opłata na zasadzie równości dotycząca obu stron umowy na wypadek niewykonywania przez nich należycie swoich zobowiązań. Nie jest zdaniem Sądu wystarczające wskazanie, że na opłatę składają się koszty korespondencji oraz koszty przygotowania wezwania do zapłaty, albowiem powód niejako arbitralnie przyjmuje podane koszty w oderwaniu od jakichkolwiek kryteriów. Opłata taka staje się de facto karą umowną z naruszeniem zasad z art. 483 k.c. (art. 58 k.c.) za nieterminowe spełnienie świadczenia pieniężnego. Wskazać też trzeba, że przedmiotowy zapis rażąco narusza interes ekonomiczny pozwanego konsumenta, który może na tej podstawie zostać obciążony opłatami nie mającymi odzwierciedlenia w świadczeniu wzajemnym – w niniejszym wypadku w wydatkach towarzyszących czynności, za które jest pobierana opłata (por. orzeczenie Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie o syg. akt XVII AmC 5380/11). Zważywszy, iż zapis ten znalazł się we wzorcu umownym, spełniona została przy tym przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia. W konsekwencji zapis stanowiący podstawę dochodzenia zwrotu opłaty manipulacyjnej uznać należy za niewiążący strony z mocy art. 385¹ § 1 k.c., a tym samym żądanie zapłaty na nim oparte nie jest zasadne.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. Powód domagał się w pozwie zasądzenia odsetek od kwoty 159 zł od dnia 06 marca 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 159 zł od dnia 06 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty, kwoty 159 zł od dnia 06 maja 2015 r. do dnia zapłaty, kwoty 159 zł od dnia 06 czerwca 2015 r. do dnia zapłaty, od kwoty 718 zł od dnia 25 czerwca 2015 r. do dnia zapłaty, tj. od kwoty ulgi promocyjnej od dnia następującego po dniu podjęcia przez Radę Pedagogiczną uchwały, z kolei od poszczególnych rat czesnego od dnia następującego po terminach płatności rat wskazanych w umowie. Sąd podzielił w tym zakresie w większości stanowisko powoda.

Podnieść należy, że strony przewidziały w umowie, że za nieterminowe wpłaty pobierane są odsetki ustawowe. Regulacja ta jest zgodna z treścią art. 481 § 1 k.c., który wskazuje, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Prawo wierzyciela do żądania od dłużnika zapłaty odsetek za czas opóźnienia w wykonaniu świadczenia pieniężnego nie jest uzależnione ani od wykazywania po stronie wierzyciela szkody wynikłej z opóźnienia, ani przyczynami zależnymi od dłużnika zachowania noszącego znamiona winy (wyrok SA w Katowicach z dnia 6 kwietnia 2006 r., I ACa 2087/05, LEX nr 307279). Pozwana zobowiązała się w umowie do terminowego uiszczania opłat wskazanych w umowie (w tym tytułem czesnego). Przy tym terminy płatności poszczególnych rat zostały wprost wskazane w umowie.

W ocenie Sądu wobec ustalonego stanu faktycznego powód zasadnie dochodził zapłaty odsetek od nieterminowego świadczenia przez pozwaną. A zatem należały mu się odsetki ustawowe za opóźnienie liczone: od kwoty 718,00 złotych od dnia 25 czerwca 2015 roku do daty wyroku, od kwoty 159 złotych od dnia 06 marca 2015 roku do daty wyroku, od kwoty 159 złotych od dnia 06 kwietnia 2015 roku do daty wyroku, od kwoty 159 złotych od dnia 06 maja 2015 roku do daty wyroku, od kwoty 159 złotych od dnia 06 czerwca 2015 roku do daty wyroku. Sąd podziela bowiem przyjęte stanowisko judykatury, że w przypadku, gdy sąd rozkłada na raty zasądzone świadczenie, odsetki za opóźnienie

naliczane są tylko do daty wyroku (uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 22 września 1970 r., III PZP 11/70, OSNCP 1971, nr 4, poz. 61; uchwała SN z dnia 15 grudnia 2006 r., III CZP 126/06, OSNC 2007, nr 10, poz. 147). Sąd w niniejszej sprawie w pkt 2 wyroku rozłożył zasądzoną należność na raty, a zatem należało zasądzić odsetki tylko do daty wyroku, a nie jak wnosił powód do dnia zapłaty.

Wobec niezasadności zgłoszonych roszczeń co do kwoty 180 zł (100 zł opłata za sesję egzaminacyjną i 80 zł opłata manipulacyjna) nie było natomiast zasadne roszczenie powoda o zapłatę odsetek od tej kwoty. Roszczenie to jest akcesoryjne bowiem w stosunku do roszczenia głównego - art. 481 i 359 k.c.

W pkt 2 wyroku Sąd rozłożył zasądzoną od pozwanej należność na 12 (dwanaście) równych rat w kwocie po 112,84 (sto dwanaście złotych osiemdziesiąt cztery grosze) złotych każda płatna do 10 dnia każdego miesiąca, poczynając od miesiąca następnego po tym, w którym wyrok się uprawomocni wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od każdego uchybionego terminu płatności poszczególnych rat do dnia zapłaty. W tym zakresie Sąd kierował się dyspozycją art. 320 k.p.c. a więc tzw. moratorium sędziowskim. Przepis ten przewiduje, że w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Daje on sądowi możliwość wydania orzeczenia zasądzającego roszczenie powoda z uwzględnieniem interesów pozwanego w zakresie czasu wykonania wyroku.

W ocenie Sądu zachodzi w niniejszym postępowaniu przypadek szczególny, o jakim mowa w art. 320 k.p.c. Pozwana znajduje się w trudnej sytuacji materialnej. Jej miesięczne dochody wynoszą 1.400 zł. W takim stanie rzeczy jednorazowe uiszczenie zasądzonej należności byłoby dla niej bardzo trudne, o ile nie niemożliwe, bez uszczerbku dla swojego utrzymania. Sąd jednocześnie określił sposób uiszczania rat.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 i art. 102 k.p.c. Ponieważ pozwana nie wносиła o zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów postępowania a jednocześnie jest stroną przegrywającą sprawę w znacznej części (tj. 88%), to zasądzono od niej na rzecz powoda część kosztów procesu w wysokości 600 zł. Na koszty powoda w niniejszej sprawie złożyły się: 1200 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego według stawki minimalnej z § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015.1804 j.t.), 17 zł w oparciu o przepisy ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. Dz.U.2015.783 ze zm.) oraz 30 zł tytułem opłaty od pozwu. Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. postanowił zasądzić od strony przegrywającej proces w znacznej części tj. od pozwanej tylko część powyższych kosztów poniesionych przez powoda. Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu według doktryny zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, lecz także dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Jak wskazuje judykatura sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia - na podstawie art. 102 - z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego (por. postanowienie SN z dnia 8 grudnia 2011 r., IV CZ 111/11, LEX nr 1119554). Sąd zatem wziął pod uwagę nie tylko trudną sytuację materialną pozwanej, o czym mowa wyżej, lecz również fakt, że sprawa nie była skomplikowana i szczególnie zawiła ani pod względem faktycznym ani prawnym, została rozpoznana na pierwszym terminie, nie wymagała od powoda dużej aktywności procesowej. W ocenie Sądu wszystkie te okoliczności łącznie uzasadniały jedynie częściowe obciążenie pozwanej kosztami.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)